

M K B T

**PROGRAMOK
HÍREK
KÖZLEMÉNYEK
HIRDETMÉNYEK
JELENTÉSEK
BESZÁMOLÓK
SZAKCIKKEK**

**1998
MÁJUS-JÚNIUS**

**T
Á
J
É
K
O
Z
T
A
T
Ó**

RENDEZVÉNYEK

Hágó Kupa, 1998. május 1-3.

Szerencse fell

Barlangászok! Minden idők leg-embert-próbálóbb megmérettetése vár a föld alatti világ hőseire! Megrendezésre kerül a bátorság, a kitartás és az erő próbája, a Hágó Kupa.

A helyszín a jósmafői Kossuth-barlang, az időpont a május elsejei hosszú hétvége. Szükséges az alap és kiegészítő felszerelés, valamint egy kisbég. Neoprén alöltözés nem hátrány. Kérünk ezenkívül mindenkit, hogy kulturált, tiszta overallban, kipucolt gépekkel, lámpával jelenjen meg!

Megelégtünk azonban, hogy a barlangversenyek abból állnak, hogy nagytestű ökrök szagatják a meandereket. Idén felszínre kerülnek a barlangászat apró női nűanszai, trükkjei és finomságai; minden induló csapatban a szokásos három főből legalább egy lány legyen! Természetesen szeretettel várunk tiszta lánycsapatokat is, a gumipontok nem maradnak el!

Az érkezőket már csütörtök estétől várjuk. Pénteken túrázásra van lehetőség. A csapatverseny szokás szerint szombaton lesz. Kérünk, hogy a nevezéssel ne csúsztatok reggel 7 óra utánra! Az egyéni kötélszagatás vasárnap zajlik. Esténként – a kocsmá mellett – igényes diavetítések gondoskodnak az egybegyűlték szórakoztatásáról. Díszvendégünk Stibrányi Guszti, amerikai diával. Ha neked is vannak érdekes diáid, ne hagyj otthon!

A legjobbnak bizonyuló fáradságát értékes díjjakkal jutalmazzuk, hála a Tengerszemnek és a DUALP-nak.

Figyelem! A jövő évi jubileumi Hatodik Hágó Kupa szervezési jogát a szponzorunk, a DUALP visszaigényli, tehát senki ne tartson attól, hogy jövőre szerveznie kell.

A tábor a kocsmánál, önmagában már ezért is érdemes eljönni. A nem indulók is szívesen látott vendégeink, hozd el barátodat, barátnődet, családodat!

Információ: 311 47 71 Leó

Egyebek mellett jó versenyzést kíván és szeretettel vár

Papp Ferenc és Micimackó.

Kossuth-barlangi programok

A Plózer István Vízalatti Barlangkutató Szakosztály 1998-ban folytatja a Kossuth-barlang Reménytelennek tűnt szifonjának kutatását. A kutatásokat két ütemben kezdjük. Első táborunk során a legfőbb feladat a szifon Amphorás szakaszának biztonságossá tétele a további kutatásokhoz. Ez a tábor a május 16. és 23. közötti héten kerül megrendezésre. Ez idő alatt elvégezzük a szűkületek tágítását és a szifon felmérését. A második ütem a szifonátúszási kísérlet. Ennek időpontja július 4. és 13. között várható. Várjuk mindazon barlangkutatók jelentkezését, akiket érdekelne a szifonmunka ill. szívesen bekapcsolódnának a segítségnyújtásba.

Jelentkezni lehet (és kell) Szabó Zoltánné a 417-1611-en, munkaidőben a 202-2520-as telefonszámon, személyesen a Pál kocsmában csütörtök esténként, Sári Attilánál a Szenteltvíz bűvərboltban személyesen, vagy a bolt 342-6135-ös telefonszámán.

Szabó Zoltán

Barlangvédelmi Nap

Az Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület, valamint a Földtani Örökségünk Egyesület Barlangkutató Szakosztálya 1998. május 17-én Barlangvédelmi Napot rendez. Ennek során a résztvevők a Ferenc-hegyi-barlang járataiból hordják ki az évek során felhalmozódott szemetet. Találkozó 9,30-kor a barlang bejáratánál (Ferenc-hegyi út — Özgida utca sarok).

Ugye te is eljössz?

Sásdi László

Barlangnap

1998. június 26-28. Aggtelek

Az idei barlangász találkozót a Budapesti Természetbarát Kör Triász Barlangkutató Szakosztálya és a Budapesti Természetbarát Sportszövetség rendezi. A rendezvény helyszíne Aggtelek és környéke.

Szálláslehetőség: az aggteleki kempingben lesz. (Aki saját költségén faházban szeretne aludni, kérjük igényét június 6-ig jelezze az MKBT-nél.)

Regisztrációs díj: 600 Ft/fő, ami a szállásköltséget, a környékbeli barlangok áttekintő térképét tartalmazó kiadványt, a szombat esti vacsorát (kanalat és edényt mindenki hozzon magával), egy kitűzőt, belépőt a Baradla-barlangba és a rendezvény valamennyi programján való részvételt tartalmazza.

A tábor területén olcsó büfé fog üzemelni, valamint kedvezményes barlangász-és túrafelszerelés-vásár lesz.

Az alábbi barlangokba lesz túralehetőség:

Vecsem-bükki-zsomboly, Almási-zsomboly, Szabó-pallagi-zsomboly (Baglyok), Meteor-barlang, 404-es-barlang, Rejtekek-zsomboly, az esztramosi Földvári-barlang és Rákóczi-barlang, Vass Imre-barlang, Kossuth-barlang, Baradla-tetői-zsomboly,

Béke-barlang: a szanatóriumig, Felfedező-ág és felső járatok,

Baradla-barlang: hosszú túra, Retek-ág teljes bejárás, Vörös-ág, Styx, Törökmecset-ág.

Gyermek túrák igény szerint a Baradla-, Béke- és Vass Imre-barlangba.

Program:

Június 26. péntek

16 órától regisztráció, táborverés

18 órától fotótúrák igény szerint (a jelentkezést június 18-ig kérjük az MKBT-nél leadni)

19 órától túrák a környékbeli barlangokba

Június 27. szombat

8 órától barlangtúrák

8,30-tól barlangverseny (jelentkezés 8,30-ig, 3 fős csapatok, nevezési díj 100 Ft/fő)

9 órától felszíni túra az Aggtelek — Aggteleki-tó — Zombor-lyuk — Vörös-tó (Medvesziklák) — Bibic-töbör — Pitics-hegy — Dász-töbör — Égerszög — Terezstenye — Gólyaerdő — Vizetes-nyelő — Aggtelek útvonalon (vezeti dr. Hevesi Attila).

16,30-tól előadások, expedíciók és nagyobb túrák beszámolója, dia- és videóvetítési lehetőségek. Beszámoló a Michele Gortani expedíciók eredményeiről (Börscsök Péter), a Vakond Barlangkutató Csoport kenyai expedíciója egy 350 méter hosszú lávabarlangról (Bródy Andor). További előadók jelentkezését várjuk az MKBT-nél vagy a helyszínen.

18,30 órától vacsora

20 órától tábortűzgyújtás

21 órától a barlangverseny eredményhirdetése

Június 28. vasárnap

7,30 órától barlangtúrák

18 óra táborzárás

Minden résztvevőt szeretettel várunk

Triász Barlangkutató Csoport, Király Gábor

Vulkánszpeleológiai tábor

Az MKBT szakosztálya, a *Vulkánszpeleológiai Kollektíva* barlangkatasztorező táborát szervez a Bükk-vidék nemkarsztos (főként riolittufa és homokkő) barlangjainak feldolgozására. A tábor egymást követő időben két helyszínen lesz **1998. július 3-7. között** a cserépfalui Hór-völgyben, az Oszlái-háznál, illetve **július 8-12. között** Tarnaleleszen, a Leleszi-völgyben, az erdészeti táborhelyen. Szállás saját sátrakban, az étkezést és az útiköltséget a résztvevők maguk állják. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Bővebb felvilágosítást ad:

8045 Isztimér, Köztársaság út 157.

Tel: (du) 22/420-086

Eszterhás István

Harmóniában a MATÁV-val

BARADLA MŰVÉSZETI NAPOK 1998

Július 25-én 1/2 12-kor
Pánsíp-hangverseny

Óriások-terme
Steve Taylor-Szabó (Stockholm)

Július 26-án 1/2 12-kor
Klarinét-hangverseny

Óriások-terme
Budapest Klarinét Quartett

Július 25-én és 26-án 15-kor

Zenekari hangverseny

Hangverseny-terem

a Sinfonietta Hungarica zenekarát Kesselyák Gergely vezényli

Tájékoztató és jegyváltás:

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 1027 Bp. Fő utca 68.

Tel./Fax: 201-9493

A Baradla Galéria

(Jósvafő, Szabadság u. 3.)

a Baradla-barlang és környékének
szépségeit mutatja be 42 képzőművész
100 alkotásán.

A jósvafői Tájház

fő- és melléképületeiben az egykori
parasztházak berendezései, a háziipar,
helyiipar, az erdő- és mezőgazdaság
eszközei láthatók.

Társulati kutatótábor

Az *Alba Regia Barlangkutató Csoport* nyári táborának első részét társulati kutatótáborként tervezi megrendezni, amelyre minden feltárni vágyó társulati tagot ezúton is meghívunk.

A tábor célja bejutás újabb barlangokba a **Tési-fennsík** néhány nagy és ígéretesnek tartott időszakos víznyelőjéből, valamint továbbjutási kísérlet a Csengő-zsomboly végpontján (-134 m). Létszám függvényében bővíthető a program, több bontási helyen is.

A tábor helye: Csőszpuszta (u.p. 8109 Tés) *Alba Regia Barlangkutató Állomás*, telefon: 88/469-063 (nincs állandó ügyelet!).

Szállás a kutatóház padlásán saját hálósáokban vagy a táborkertben hozott sátorral.

A táborozás időpontja: **1998. augusztus 1-9.**

Részvételi költség **400 Ft/fő/nap**, amely naponta egy kétfogásos meleg főétel, szállás, fürdő stb. díját jelenti.

A tábor technikai hátterét és annak költségeit a rendező csoport biztosítja, a résztvevőknek csak egyéni barlangjáró alapfelszerelést kell hoznia.

Részvételi szándékot kérjük június 30-ig levélben vagy telefonon jelezni a következő címre: Romhányi Balázs 8103 Várpalota, Kisfaludy u. 4. telefon: 06-88/475-508 vagy a csoport levelezési címén.

Szolga Ferenc

HÍREK

M. GORTANI '98 EXPEDÍCIÓ

1998. február 13-21-ig tizennyolc fő részvételével újabb kilencnapos földalatti expedíció tartózkodott a MICHELE GORTANI barlangjában. Célunk és feladatunk az egy évvel korábban felfedezett barlangrész feltárásának folytatása, ami 1997 augusztusában az esőzések miatt félbeszakadt. A két, egyenként 8 fős csoport február 13-án szállt le a barlangba a szükséges felszerelésekkel. A fejenként 2 db transzportszakban közel 500 kg felszerelést szállítottunk 900 m szintkülönbséget megtéve a bivakhelyig. Bízva a kutatás sikerében, felszerelésünket ennek megfelelően állítottuk össze. Úgymint: 600 m kötél, 150 karabiner + nittfülek, 150 db acédübel, 2 db RIOBY benzinmotoros fűrőgép, mászó-felszerelés (további karabinerek, slingek,...stb.), hálósák, függőágyak, élelmiszer, fotófelszerelés, ...stb.

A bivakot -508 m-es szinten az újonnan felfedezett részben a +200-m-es akna feletti szakaszban rendeztük be. Innen indultunk a feltáró tűrákra, összesen hat alkalommal. A kutatást öt ponton folytattuk, ebből négy helyen sikerült továbbjutni.

1. A legjelentősebb továbbjutást a P140-es akna szemközti ablakának kimászása hozta meg. Közel 2 km új vízszintes járatrendszerbe jutottunk. A továbbhaladást számos akna akadályozta, amelyek a járatot harántolták. Ezeket kötélbiztosítással és kötélhid segítségével keltünk át. Az új rész 1.400 m tszf. magasságban húzódik, és a felmérések alapján megközelíti a hegyoldalt. Ez valószínűsíti egy új, az ediginél könnyebb bejutást jelentő bejárat létezését. Reméljük, nyáron meg is találjuk azt. Ebben a szakaszban 13 eddig ismeretlen akna található, amelyekből ez idáig egybe ereszkedtünk le. Az aknák átmérője 5-10 m között változik, némelyik alján vízfolyás hangja hallható. A kiterjedt folyosóhálózat számos helyen bejáratlan szakaszokat tartogat még a jövő kutatásaihoz.

2. A másik irány, amely kutatásunk fő célja volt, időszakosan aktív +100 m magas kürtön keresztül vezet lefelé. Kismoha megadta az induló tempót, az első 100 m-t egyedül mászta ki, fűrőgép-állvány kombinációval. Az óriási akna tetején a barlang eddigi legnagyobb termén (Tenisz stadion) keresztül vezetett az út a kürtőrendszerben még további 100 m-t, felfelé. A negyedik napra itt a kürtők kimászásával a felszínhez képest -200 m mélységbe jutottunk fel. A járatrendszernek ezzel még itt sincs vége.

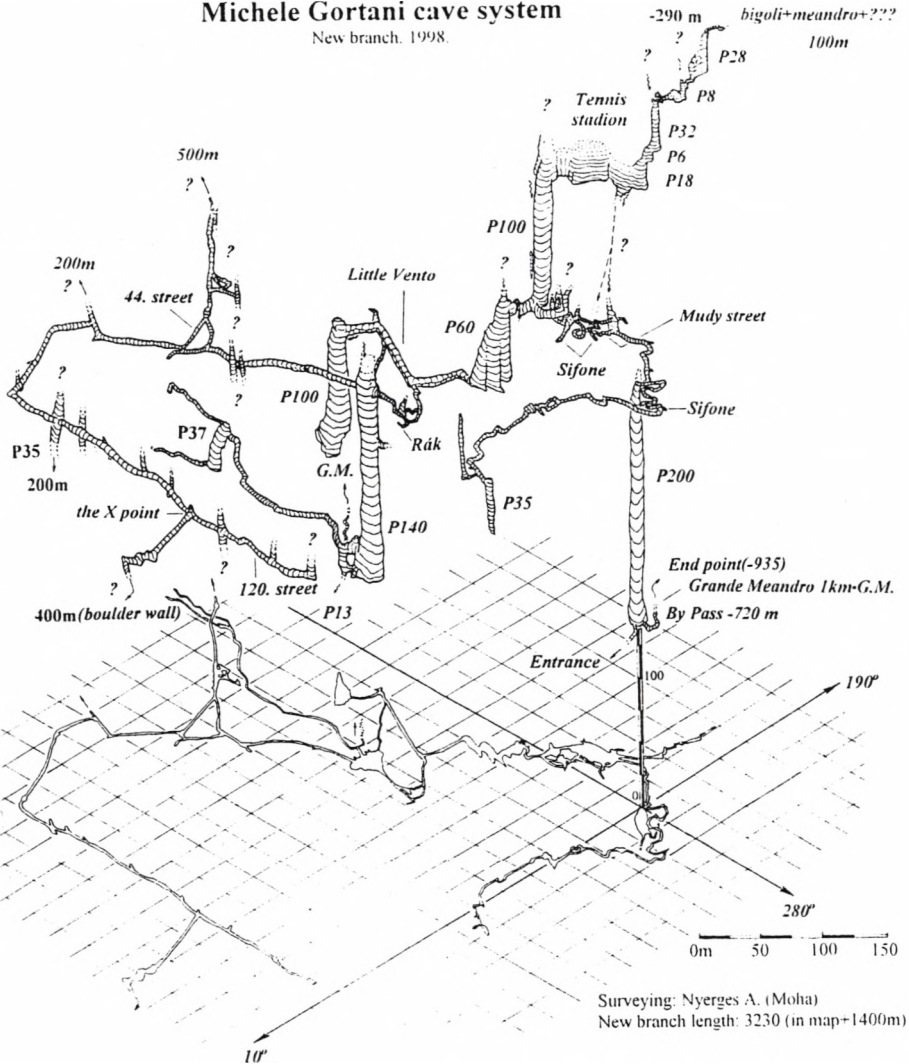
Így az új rendszerben összesen 420 m szintkülönbséget értünk eddig el.

3. A By Pass felett húzódó P200-as kürtő tetejének átmászásával közel 350 m-es új járatba jutottunk, melynek végében egy kürtőrendszer szintén további feltárára vár.

4. A P140-es akna alján egy 200 m hosszú meanderen keresztül ismert szakaszba, az 1 km-es meander oldalágába sikerült visszajutni.

Michele Gortani cave system

New branch. 1998.

5. A kisebb, mintegy 50-100 m-es járatokat nem részletezem.

Az expedíció végén, február 21-én szombaton este a Gilberti menedékházban – kisebb egészségügyi problémákat leszámítva – jó hangulatban ünnepelhettük a sikeres túrát.

Összegezve a téli expedíciót: 2 km feltérképezett + 1 km térképezetlen új rész, befejezetlen, feltárássra váró járatokkal, aknákkal.

A Michele Gortani barlang új része az 1997-98-as feltárás végén: 3.230 m térképezett + kb. 1.400 m térképezetlen járat.

Összesen: 4.630 m; szintkülönbség ± 430 m (-720 m-től felfelé -290m-ig). Ez már csaknem egy fél Gortani.

Beépített dűbelek: 260 db felmászáshoz
150 db egyéb aknákba és a traverzokhoz.

Végül, befejezésként ki kell emelnem a rendkívül jó csapatmunkát, amelyben mindenki szívósan és önzetlenül (pl. fejenként 2 x 15 kg-os bag...) kivette a részét.

Köszönet a jó együttműködésért és mindenkinek ezúton is további hasonló sikereket kívánok.

A 1998-as expedíció résztvevői voltak:

Ádám Zsolt
Boldog Tamás (*Buldog*)
Börcsök Péter
Dékány Péter
Hegedűs András (*Juju*)
Ligeti Márton
Nádasdi Oszkár (*Oszi*)
Németh Zsolt (*Kutya*)
Nyerges Attila (*Kis moha*)

RácZ Zsolt
Rádi Károly
Simon Béla
Susztek Andrea
Szabó Lénárd (*Leó*)
Szabó Zoltán
Varjasi György (*Csóka*)
Zih József (*Gemanáta*)
Zsóllyomi Zsolt (*Frédi*)

Börcsök Péter

Néhány szó a Garadna-forrás barlangrendszeréről

Örömmel olvastam a 1998. március-áprilisi Tájékoztatóban a hírt, hogy sikerült összekötni a Jávorkúti-víznyelő és a Bolhási-víznyelő barlangjait. Ehhez csak gratulálni lehet, végre kézzelfoghatóvá vált a hidrológiailag már kimutatott kapcsolat. Az írás utolsó mondata viszont meglepett, melyben csak feltételezik a víznek Bánkút térségéből származását. Ezúton közlöm, hogy a feltételezés valós alapokon nyugszik, ugyanis az eddig elvégzett víznyomjelzéses vizsgálatok alapján a barlangi patak és a Garadna-forrás vízének egy része mindenképpen Bánkút térségéből érkezik oda.

Az első nyomjelzést Jakucs L. hajtotta végre 1951-ben, leírása szerint a jelzett víz a Bánkúti-visszafolyóból 4 nap múlva ért a Garadna-forrásba. 1991-ben a MÁFI barlangkutató csoport hajtott végre nyomjelzést a Diabáz-barlang Harang-aknájának aljában. A fluoreszcenciával jelzett víz 19 nap múlva jelentkezett a Garadnában.

1973-ban a Nagymezői-víznyelő kapcsolatát mutatták ki (NaCl) a forrással, ez azonban a terület földtani felépítése miatt és a publikált adatok ellentmondásai alapján valószínűtlen. Szájhagyomány útján terjed, hogy árvízi körülmények között elvégzett kísérlet esetén a Bánkúti-visszafolyóban fluoreszcenciával jelzett víz a

Garadna-forrásban nem, a Szalajka-forrásban valószínűleg jelentkezett (erről nincs publikáció).

A térség földtani-tektonikai felépítése és az elfogadható nyomjelzések alapján Bánkút-Bolhás-Garadna-forrás vonalában egyértelműen jelentős barlangrendszer húzódik a kb. 4,5 km hosszú mészkősávban. A járatban folyó vizet a Csapkéskút-Borovnyák térségében ismert nyelők bővíthetik, míg a forrás térségében a mészkősávval párhuzamos, de északabba húzódó dolomitsávban kapcsolódhat kisebb méretű járat a rendszerhez. Érdemes elgondolkodni, hogy az időszakos Felső Sebes-forrás tartozhat-e e rendszerhez, mint túlfolyó?

Ami a remélhető/várható barlanghosszt illeti, bátran állíthatjuk, hogy minimum 15 km...!

Sásdi László

smét a denevérveszethegről

A Magyar Mezőgazdaság 1997. október 29-i számában "A veszetheg (I.)" címmel cikk jelent meg, melyből Hegedűs Gyula tagtársunk az alábbi, barlangászokat is érintő rövid részt találta közlésre alkalmasnak.

"Megfigyelték, hogy olyan területen, ahol jelentős számban denevér veszetheg fordul elő, kialakulhat a betegség barlangászok között akkor, ha olyan barlangok léteerében tartózkodnak, amelyben több, veszetheggel fertőzött denevér tanyázik. Ilyenkor a fertőződés cseppfertőzéssel terjed, mégpedig a beteg denevérek által kihelt vízpárában található vírusok következtében. Szerencsére hazánkban a denevérek között még nem állapítottak meg veszetheget, de Nyugat-Európában már előfordult néhány eset. Az európai denevérfajok közül valószínűleg a hosszuszárnyú denevér jöhet szóba a betegség esetleges terjesztésében."

Szerzői jogok

(Plágium: idegen szellemi alkotás eltulajdonítása)

A Tájékoztató 1998. március-áprilisi számában Szabó Zoltán által az István-lápai-barlangrendszerrel közzétett térképekkel kapcsolatban Nagymihály Zoltán az alábbiak közlésére kérte a Tájékoztató Szerkesztőségét:

„Az MKBT Tájékoztató legutóbbi számában térképek jelentek meg, amelyek alapját az általam szerkesztett István-lápai-barlang munkatérképének megfelelő részei képezték. Erről a tényről én akkor értesültem, amikor a füzetek már a nyomdában voltak. Az esetre a következő észrevételeim vannak:

Először a személyes vonatkozások. A munkatérképét a barlang további kutatásának elősegítése céljából bocsátottam néhány személy rendelkezésére. Ennek feltételeit az átvevők aláírásukkal igazolták. (Az átadott térképek kizárólag a további kutatást szolgálják, mindennemű másolásuk /részleteiben is/, bármilyen célú felhasználásuk vagy továbbadásuk a szerzők engedélyéhez kötött.) A térkép továbbadója nem ennek megfelelően cselekedett. A térkép megjelentetője tudott erről, ennek ellenére közzétette a térképeket – nem túl jelentős kiegészítésekkel – a saját neve alatt. Ezzel mindketten súlyos hibát követtek el. Azóta mind a ketten megkerestek, és elnézést kértek a történetek miatt. Mivel feltételezem, hogy nem rosszindulat vezette, hanem a gyors sikerre való törekvés vakította el őket, számomra az úgy személyes része ezzel véget is ért.

Másodsor felvetődik a kérdés: hogyan történhetett meg egyáltalán az eset? Résztevői nem gátlástalan emberek, nem kezdők, ellenkezőleg akár az élvonalba sorolhatjuk őket. Miért léptek ilyen csapdába? És ez már a környezet felelőssége. Ez az eset nem kicsúszás, hanem egy hosszú sor egyelőre utolsó tagja. A magyar barlangkutatásnak nagy múltra visszamenő szervezete és intézményei vannak. Hogyan lehetséges, hogy ebben nincs helye a szerzői jogok minimális védelmének? Hiszen a barlangkutató tagtársakban – kivételektől eltekintve – természetes, hogy nem tulajdonítják el társuk felszerelését vagy éppen pénztárcáját. Ugyanakkor nagy részük megteszi ezt a másik térképével, amely esetenként jóval nagyobb morális vagy akár anyagi értéket képviselhet, mint a fentiek. Itt tehát lenne tennivalója a fent említett intézményrendszernek. Részletekbe nem szeretnék bocsátkozni itt, egyrészt, hogy a személyeskedés vádja ne érjen, másrészt mivel nem személyek, hanem a barlangkutatás egész rendszere mond itt csődöt.

Harmadszorra: az sem véletlen, hogy éppen ezzel a térképpel történt az eset. Ez a térkép már sok év óta megrekedt a kiadás határán. Én, mint a térkép társszerzője, évek óta próbálok kompromisszumot keresni a szerzői jogok tiszteletben tartása és a között, hogy egy annyi ember önzetlen munkáját tartalmazó nagy mű valóban közkinccsé váljon. Ez a helyzet egyre elviselhetetlenebb számomra. Remélem ez a megjegyzés eléri azokat, akik ebben tovább segíthetnének, és álláspontjukat közlik a következő Tájékoztatóban.

Nagymihály Zoltán

A szerkesztőségnek az esetek nagy többségében nincs módja a plágiumot kiszűrni. Az *idegen szellemi alkotás eltulajdonításáért minden esetben az felel, aki a közlemény alá jogtalanul odaírta a nevét*. Éppen ezért már 1994-ben (Műsorfüzet, március-április, 15. old.) felhívtuk a figyelmet a szerzői jogok betartására és 1995-ben (Műsorfüzet, január-február, 15. old.) ismét. Most ismét.

Szerk.

Kiegészítés a fentiekhez

Az előző Tájékoztatóban a Plózer István Vízalatti Barlangkutató Szakosztály a decemberben megrendezett Létrás-tetői kutatótábor során felfedezett barlangszakaszokat térképvázlattal illusztrálta. A térkép az István-lápai-barlang 4. szifonjának környezetét és a Keleti-ág aknarendszer alatti területét ábrázolja a feltárt barlangszakaszok vázlatos alaprajzával. A térképekről azonban lemaradt az István-lápai-barlang térképezését vezető személyek neve. Kiegészítésként közlöm, hogy a térképvázlat Nagymihály Zoltán és Szenthe István térképe alapján készült. Ezúton is kérem a szerzők szíves elnézését. A térkép publikációkban még nem jelent meg, ezért annak felhasználásához a szerzők engedélye szükséges. Bátorodom megjegyezni, hogy a témával kapcsolatos levelezések enyhén szólva megkérdőjelezik a Tájékoztató célját és komolyságát. Erre a célra egy barlangkutató pletykalapot lehetne szerkeszteni, ami a jelek szerint jóval vaskosabb lenne ennél a lapnál.

Szabó Zoltán

(Szabó Zoltán fura bocsánatkérésének leközlése valóban veszélyezteti a Tájékoztató célját és komolyságát. A hasonló hangnemű írásokat a jövőben el fogjuk utasítani. A fenti konkrét plágium ügyben több írást nem teszünk közzé.

Szerk.)

Könyvújdonságok

Göran Burenhult: (Az ember képes története sorozat) **Az első emberek** (Dr. Kordos László fordításában, eredetije: *The First Humans*, 1995). A könyv az ember származását és őstörténetét ismerteti a legújabb tudományos eredmények tükrében. Az albumszerű, rendkívül gazdagon illusztrált kötet igen részletesen mutatja be a vonatkozó barlangi ismereteket is.

A könyv ára: 2.000-3.000.- Ft. A **TÁRSULATBAN NEM KAPHATÓ**.

* * *

Az *ERFATUR* (*Varga Alfonz*) kiadásában előreláthatóan június elején megjelenik a **Pádisi karsztvidék** (Bihar) 1:30 000 méretarányú, szintvonalas, 4 vagy 5 színnyomású térkép. Ára előreláthatólag 400.- Ft, a Társulatban előjegyezhető.

ismét az „Aggtelek és vidéke”

A Műsorfüzet 1997. november-decemberi számában az **Aggtelek és vidéke** turistakalauzához Adamkó Péter által megjelentetett kritikai észrevételekkel kapcsolatban a szerzők az alábbi levél közlését kérték.

“Amint azt Adamkó Péter is említi, örvendetes tény, hogy a B.A.Z. megyei Természetbarát Szövetség áldozatos munkája eredményeképpen az „Aggtelek és vidéke turistakalauza” megjelent, hiszen az előző útikalauz 22 évvel ezelőtt látott napvilágot. A kiadó anyagi lehetőségei korlátot szabtak a terjedelemnek és a nyomdai kivitelnek egyaránt. Ezért olyan barlangok, zombolyok, amelyekkel a túrázók nem találkoznak, csupán érintőlegesen jelennek meg, turista-kaluzunknak nem lévén feladata az elmélyültebb szakmai ismertetés.

A példaként felemlített 154.oldalon leírtakat továbbra is fenntartjuk. Adamkó Péter szerénytelen önjellemzése “a helyet jól ismerő ember” azonban nem igaz. Ha járt volna arra (sárga turistajelzés = tanösvény), tudná, hogy a kuriszláni víznyelő fölötti oldalban van egy vízszintes kiterjedésű kis barlang, amelyet a Barlangtani Intézettel egyeztetve Kuriszláni-barlangként szerepeltettünk, míg az általa ismertetett zomboly innen kb. 200 m távolságra van É-ra. (A zombolyba nem invitáljuk a kirándulókat!)

Az ismert személyiségek listájából valóban kimaradt – a kézirat készítéséhez viszonyítva közelmúltban elhunyt – dr. Balázs Dénes, s ezt mélységesen sajnáljuk. Remélhetőleg módunkban lesz a könyv újra kiadásánál ennek pótlását javasolni szerzőtársunknak. A névsor azonban csak az elhunyt híres embereket említi, így dr. Dénes György és dr. Jakucs László hiányzik belőle, akik hála Istennek aktívan evékenykedve köztünk vannak. (Ami pedig Horthy Miklóst illeti, eléggé elhíresült Derenket sújtó intézkedésével.) Dr. Kessler Hubertról szól az egyik legbővebb ismertetés, megemlítve barlangigazgatói tevékenységét is, valamint „hosszas taglalásként” 1, azaz egy mondatban a karabinerfeket...”.

Baross Gábor és Gellai Mária
a turistakalauz társszerzői

Karikatúrák © Wisdom/Loving, 1983

Szerkeszti: Fleck Nóra és (dr. Kósa Attila)

Felelős kiadó: dr. Hevesi Attila, elnök

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1027 Budapest, Fő utca 68.
Tel./Fax: 201-9493
E-mail: mkbtd@mail.matav.hu

NYOMTATVÁNY